

Ustawa o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. Komentarz

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Ustawa o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych

z dnia 17 grudnia 2020 r. (Dz.U. z 2021 r. poz. 234)

Tekst jednolity z dnia 25 maja 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1385)¹

(zm.: Dz.U. 2022, poz. 2687; 2023, poz. 1681, poz. 1762)

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Literatura: *D. Pyć*, w: *D. Pyć, C. Łuczywek, I. Zużewicz-Wiewiórowska* (red.), Kodeks morski, Komentarz, Warszawa 2022, kom. do art. 1–8; *D. Pyć*, Strefa przyległa jako obszar morski kontroli prewencyjnej, Gdańskie Studia Prawnicze, XXXVI, 2016; *D. Pyć*, Zrównoważony rozwój w morskim planowaniu przestrzennym, Samorząd Terytorialny, Nr 7–8, 2022; *I. Wasiaś*, Elektroenergetyka w zarysie. Przesył i rozdział energii elektrycznej, Łódź 2010.

Art. 1. [Zakres przedmiotowy]

Ustawa określa:

- 1) zasady i warunki udzielania wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej w morskich farmach wiatrowych;
- 2) zasady i warunki przygotowania oraz realizacji inwestycji w zakresie budowy morskich farm wiatrowych;
- 3) zasady rozporządzania zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy oraz morską farmą wiatrową;
- 4) wymagania w zakresie budowy, eksploatacji i likwidacji morskich farm wiatrowych.

¹ Tekst jednolity ogłoszono dnia 21.07.2023 r.

Spis treści

	Nb
1. Zakres i cel regulacji	1
2. Mechanizm udzielania wsparcia MFW	2
3. Budowa, eksploatacja i likwidacja MFW	3
4. Przyłączenie MFW do sieci	4

1 1. Zakres i cel regulacji. Ustawa o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych została przyjęta przez Sejm RP 17.12.2020 r. i weszła w życie 18.2.2021 r. Określa zasady i procedury, które mają zastosowanie do rozwoju morskiej energetyki wiatrowej (MEW) w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej (zob. kom. do art. 3 EnergiaFarmWiatrU). Komentowana ustawa reguluje wiele istotnych dla inwestorów MFW kwestii, takich jak: system wsparcia, przyłączenie do sieci, obowiązki wytwórcy energii elektrycznej, a także zawiera przepisy dotyczące budowy, eksploatacji i likwidacji MFW. W art. 1 ustawodawca określił zakres przedmiotowy EnergiaFarmWiatrU, na który składają się cztery główne obszary regulacji: udzielanie wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej w morskich farmach wiatrowych, przygotowanie oraz realizacja inwestycji w zakresie budowy morskich farm wiatrowych, rozporządzanie zespołem urzędzeń służących do wyprowadzenia mocy oraz morską farmą wiatrową, a także budowa, eksploatacja i likwidacja morskich farm wiatrowych. Zgodnie z przyjętymi założeniami strategicznymi (m.in. PEP2040, KPEiK) oraz planem zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich (rozporządzenie Rady Ministrów z 14.4.2021 r. w sprawie przyjęcia planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej w skali 1:200 000, Dz.U. z 2021 r. poz. 935) projekty morskich farm wiatrowych (MFW) będą rozwijane w polskiej wyłącznej strefie ekonomicznej (art. 14–22 ObszMorskieU) Morza Bałtyckiego na obszarze wyznaczonym w planie zagospodarowania obszarów morskich w rejonie Ławicy Słupskiej, Ławicy Środkowej i Ławicy Odrzanej, gdzie dopuszczone są obszary o funkcji: energia odnawialna.

2 2. Mechanizm udzielania wsparcia MFW. W dniu 20.5.2021 r. Komisja Europejska zatwierdziła system wsparcia dla morskich farm wiatrowych dla Polski (*State Aid SA.55940 (2021/N) – Poland Offshore Wind scheme, C(2021)3436 final*), co zakończyło trwający ponad rok proces prenotyfikacji i dialogu z Dyрекcją Generalną ds. Konkurencji (DG COMP) i Dyрекcją Generalną ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej. Komisja oceniła

przedłożony przez Polskę program na podstawie unijnych zasad pomocy państwa, w szczególności wytycznych z 2014 r. w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią (Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020, 2014/C 200/01). Polska uzasadniała wprowadzenie odrębnego programu wsparcia dla morskich instalacji wiatrowych na podstawie długoterminowego potencjału morskiej energetyki wiatrowej oraz konieczności osiągnięcia dywersyfikacji źródeł energii. Podniosła, że jest to istotne ze względu na różnice w LCOE (*levelised cost of electricity production*, tzw. uśredniony koszt produkcji energii elektrycznej) morskich instalacji wiatrowych i innych instalacji OZE oraz konieczność zintensyfikowanego wprowadzania do eksploatacji morskich instalacji wiatrowych w celu osiągnięcia polskiego celu OZE na rok 2030, a jako podstawę prawną dla zgłoszonego programu wskazała EnergiaFarmWiatrU. Po przeprowadzeniu oceny Komisja stwierdziła, że w Polsce morska technologia wiatrowa (*offshore wind technology*) jest na początkowym etapie rozwoju, i że nie tylko nie funkcjonują w Polsce komercyjne morskie farmy wiatrowe, ale brakuje nawet projektów demonstracyjnych na małą skalę, czyli, takich, jakie są typowo rozwijane w innych częściach Europy. Wymagane łańcuchy dostaw, infrastruktura portowa i odpowiednie doświadczenie w związku z tym jeszcze w Polsce nie istnieją, a będą niezbędne do finansowania, rozwoju, obsługi i utrzymania projektów *offshore* w Polsce. Ponadto, LCOE dla morskich instalacji wiatrowych w Polsce są wyższe niż te obserwowane w innych państwach UE, w których technologia *offshore* jest dojrzała. W przypadku Polski istnieje potrzeba budowy całego przemysłu *offshore*, w tym m.in. infrastruktury wspierającej. Dlatego na poziom wsparcia w Polsce dodatkowo wpływać będzie wyższy koszt kapitału w Polsce w porównaniu do większości państw członkowskich UE oraz wyższe ryzyko walutowe. Dodatkowo Komisja uznała, że wsparcie jest konieczne i wywołuje efekt zachęty, ponieważ projekty w morskiej energetyce wiatrowej nie zostałyby zrealizowane bez wsparcia publicznego. Morskie projekty wiatrowe (*offshore wind projects*) cieszą się większą akceptacją społeczną niż tańsze projekty wiatrowe na lądzie. W związku z tym specjalny program dla morskiej energetyki wiatrowej zmniejsza ryzyko ostatecznego opóźnienia lub anulowania znacznej mocy pozyskanej przez projekty wiatrowe na lądzie w wyniku sprzeciwu społecznego. Zapewnienie oddzielnego wsparcia dla morskiej energetyki wiatrowej pozwala na uzyskanie pewnego stopnia dywersyfikacji źródeł energii, nawet po uwzględnieniu korelacji produkcji energii wytwarzanej w farmach wiatrowych na lądzie

(*onshore*) z morską energią wiatrową, ponieważ energia z MFW dostarczana jest zwykle w większej liczbie okresów niż energia wiatrowa na lądzie. Ponadto dywersyfikacja zmniejsza ograniczenia i zwiększa bezpieczeństwo energetyczne. Oczekuje się, że wsparcie dla morskiej energetyki wiatrowej przyniesie rozwój łańcuchów dostaw, infrastruktury i doświadczenia niezbędnych do rozwoju przyszłych morskich technologii odnawialnych, takich jak pływająca energia słoneczna i wiatrowa, które mogą odegrać znaczącą rolę w dłuższej perspektywie.

W przepisach EnergiaFarmWiatrU zostały określone zasady i warunki udzielania wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej w morskich farmach wiatrowych. Wprowadzono mechanizm udzielania wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej w MFW. Już wcześniej, przed wejściem w życie EnergiaFarmWiatrU, ustawodawca opracował system wsparcia dla odnawialnych źródeł energii wprowadzony do OdnŹródłaEnU. Przyjęte dla OZE rozwiązania nie znalazły w wystarczającym stopniu zastosowania do morskich farm wiatrowych ze względu na szczególną, w porównaniu z inwestycjami OZE realizowanymi na lądzie, charakterystykę techniczną, prawną i ekonomiczną inwestycji w zakresie MFW.

Zasady i warunki udzielania wsparcia przewidziane w EnergiaFarmWiatrU są oparte o tzw. dwustronny kontrakt różnicowy (*Contract for Difference* – CfD). Rozwiązanie to wcześniej zostało zastosowane w polskim systemie wsparcia dla OZE. W założeniu, prawo do pokrycia ujemnego salda, przyjmując formę dwustronnego kontraktu różnicowego, zapewnia wytwórcy wieloletnią gwarancję stałego i określonego poziomu przychodów ze sprzedaży energii. Jeśli cena uzyskana na rynku ze sprzedaży będzie niższa od zagwarantowanej przez państwo, wówczas otrzymają oni wyrównanie tzw. ujemnego salda. W przypadku gdy sprzedaż energii elektrycznej nastąpi po cenie wyższej niż cena gwarantowana, uzyskana nadwyżka zostanie zwrócona.

Przepisy EnergiaFarmWiatrU wprowadzają dwufazowy system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych. W pierwszej fazie systemu wsparcia (tzw. faza przedaukcyjna), w drodze decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE), prawo do pokrycia ujemnego salda uzyskały projekty o sumarycznej mocy zainstalowanej 5,9 GW. Są to najbardziej zaawansowane pod względem realizacji projekty, które pierwszy raz mają wytworzyć energię przed 2030 r. W fazie przedaukcyjnej funkcjonowania systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w MFW wprowadzono mechanizm przyznawania wsparcia na wniosek wytwórcy,

na podstawie decyzji administracyjnej Prezesa URE, wydanej nie później niż do dnia 30.6.2021 r. Zgodnie z przepisami tzw. dyrektywy RED II systemu wsparcia dla OZE powinny mieć charakter konkurencyjny (zob. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z 11.12.2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych, Dz.Urz. UE L 328 z 21.12.2019 r., s. 82). Wnioski wytwórców o przyznanie wsparcia mogły zostać złożone wyłącznie w terminie do dnia 31.3.2021 r. Łączna moc zainstalowana elektryczna morskich farm wiatrowych, które mogły zostać objęte tym wsparciem, nie mogła przekroczyć 5,9 GW.

Cena będąca podstawą do rozliczenia ujemnego salda w okresie, o którym mowa w art. 6, z uwzględnieniem art. 7 EnergiaFarmWiatrU, ustalona zostanie w decyzji Prezesa URE, o której mowa w art. 18 ust. 1 tej ustawy. Cena ta nie może być wyższa niż cena będąca podstawą do rozliczenia ujemnego salda wynikająca z decyzji Komisji Europejskiej o zgodności z rynkiem wewnętrznym pomocy publicznej, udzielanej wytwórcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 16 ust. 1 EnergiaFarmWiatrU. Wypłata ujemnego salda jest uzależniona od pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej.

W pierwszej fazie, Prezes URE wydał siedem decyzji w sprawie przyznania prawa do pokrycia ujemnego salda dla energii elektrycznej w MFW, o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej 5 900 MW, planowanych lokalizacji w granicach obszarów określonych w załączniku Nr 1 do EnergiaFarmWiatrU, w związku z ustaleniem, że MFW nie zostałyby zrealizowane w przypadku, w którym dla energii elektrycznej wytworzonej w tych farmach i wprowadzonej do sieci nie zostałoby przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda na zasadach określonych w rozdziale 3 EnergiaFarmWiatrU. Natomiast w drugiej fazie przewidziano aukcje dla MFW. Zasady aukcji dla MEW są podobne do zasad przyjętych dla aukcji OZE. Aukcję ogłasza Prezes URE, uczestnicy mogą zgłosić oferty. Aukcję wygrywa uczestnik deklarujący najniższą cenę energii. Pierwsze aukcje zostały zaplanowane na 2025 r. i 2027 r. Prawo do pokrycia ujemnego salda przyznane zostanie instalacjom o łącznej mocy nieprzekraczającej 5 GW. Następnie aukcje będą przeprowadzane w zależności od realizacji inwestycji w MFW oraz możliwości wprowadzenia energii elektrycznej produkowanej w MFW do sieci na lądzie.

Tabela 1. Projekty morskich farm wiatrowych z przyznanym prawem do pokrycia ujemnego salda w ramach pierwszej fazy systemu wsparcia *offshore*.

Nazwa wnioskodawcy	Nazwa morskiej farmy wiatrowej	Łączna moc zainstalowana elektryczna [MW]
1	2	3
Baltic Trade and Invest Sp. z o.o.	Morska Farma Wiatrowa Baltic II	350,000
Elektrownia Wiatrowa Baltica – 2 Sp. z o.o.	Elektrownia Wiatrowa Baltica – 2	1 498,000
Elektrownia Wiatrowa Baltica – 3 Sp. z o.o.	Elektrownia Wiatrowa Baltica – 3	1 045,500
MFW Bałyk II Sp. z o.o.	MFW Bałyk II	720,000
MFW Bałyk III Sp. z o.o.	MFW Bałyk III	720,000
Baltic Power Sp. z o.o.	Baltic Power	1 197,000
C-Wind Polska Sp. z o.o.	BC-Wind	369,500

Źródło: URE, Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki 2022, kwiecień 2023 r., s. 148, <https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/informacje-ogólne/edukacja-i-komunikacja/publikacje/sprawozdania-z-działalności/2916,Sprawozdania-z-działalności-Prezesa-URE.html>.

Wytwórcy energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, którzy są dopuszczeni do systemu wsparcia, uzyskują prawo do pokrycia ujemnego salda. W praktyce powinno to oznaczać pokrycie różnicy pomiędzy rynkową ceną energii a ceną umożliwiającą wytwórcom pokrycie kosztów wytwarzania energii elektrycznej na morzu. Wielkość udzielonego wsparcia wyznaczana jest jako iloczyn planowanej mocy zainstalowanej morskiej farmy wiatrowej i 100 000 godzin. Takie rozwiązanie pozwala na rozłożenie wsparcia w czasie, w którym jest ono udzielane, czyli maksymalnie do 25 lat. Przyjęto założenia, że system wsparcia stanowi niezbędną zachętę inwestycyjną, konieczną dla powstania odpowiedniej mocy MFW.

W przypadku gdy łączna moc zainstalowana elektryczna morskich farm wiatrowych wynikająca z ofert, które potencjalnie wygrałyby aukcje w 2025 r. i 2027 r., byłaby mniejsza od maksymalnej mocy zainstalowanej elektrycznej morskich farm wiatrowych określonej dla 2025 r. i 2027 r., pozostała różnica powiększa maksymalną moc zainstalowaną elektryczną morskich farm wiatrowych, w odniesieniu do których może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda w drodze kolejnej aukcji, która może zostać opcjonalnie przeprowadzona w 2028 r. Przepisy EnergiaFarmWiatrU dopuszczają możliwość przeprowadzenia aukcji również

w innych latach – zaczynając od 2029 r., w przypadku wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia określającego łączną moc zainstalowaną elektryczną MFW, w odniesieniu do których może zostać przyznane prawo do pokrycia ujemnego salda w drodze aukcji. W ramach drugiej fazy systemu, cena do rozliczeń ujemnego salda ukształtowana zostanie w procesie konkurencyjnego wyłaniania wytwórców w drodze aukcji (Sprawozdanie z działalności Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki 2022, kwiecień 2023 r., s. 151, <https://www.ure.gov.pl/pl/urzad/informacje-ogolne/edukacja-i-komunikacja/publikacje/sprawozdania-z-dzialaln/2916,Sprawozdania-z-dzialalnosci-Prezesa-URE.html>).

Udział w systemie wsparcia dla morskich farm wiatrowych w Polsce nie jest warunkiem realizacji projektu morskiej farmy wiatrowej. Teoretycznie zainteresowane podmioty mogą budować MFW bez konieczności przystępowania do systemu wsparcia.

3. Budowa, eksploatacja i likwidacja MFW. Przygotowanie oraz realizacja inwestycji w zakresie budowy morskiej farmy wiatrowej jest złożonym procesem i wiąże się z koniecznością przeprowadzenia wielu działań inwestycyjnych w zgodności z wydanymi decyzjami administracyjnymi. Wnoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich wymaga uzyskania pozwolenia ustalającego ich lokalizację oraz określającego warunki ich wykorzystania na tych obszarach. Za wydanie pozwoleń, o których mowa w art. 23 ust. 1 ObszMorskieU i art. 26 ust. 1 ObszMorskieU, oraz za uzgodnienie, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ObszMorskieU, podmiot, któremu udzielono pozwolenia albo uzgodnienia, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zapłaty, uiszcza opłatę w wysokości 1500 zł. Jeżeli wydane pozwolenie dotyczy zajęcia wyłącznej strefy ekonomicznej pod wznoszenie oraz wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń, podmiot, któremu udzielono pozwolenia, uiszcza dodatkową opłatę w wysokości stanowiącej 1% wartości planowanego przedsięwzięcia, określonej zgodnie z ust. 1b, w następujący sposób: Inwestorzy za udzielenie pozwolenia wnoszą opłatę w wysokości stanowiącej 1% wartości planowanego przedsięwzięcia. Opłatę wnosi się w transzach:

- 1) 10% pełnej kwoty opłaty w ciągu 90 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu stała się ostateczna;
- 2) 30% pełnej kwoty w ciągu 30 dni od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na budowę przedsięwzięcia stała się ostateczna, a w przypadku gdy decyzja o pozwoleniu na budowę nie jest wymagana, w ciągu 30 dni od dnia, w którym rozpoczęto budowę przedsięwzięcia;

- 3) 30% pełnej kwoty wciągu 30 dni od dnia, w którym rozpoczęto wykorzystanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń;
- 4) 30% pełnej kwoty po 3 latach od dnia dokonania wpłaty, o której mowa w pkt 3.

Koszty pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich przed oddaniem farmy wiatrowej do używania (a zatem transza 1 i 2 wiążą się bezpośrednio z wytworzenia środka trwałego, jakim jest farma wiatrowa), powinny powiększać wartość początkową farmy wiatrowej i być następnie rozliczone poprzez odpisy amortyzacyjne. Z kolei koszt pozwolenia poniesiony po dacie oddania środków trwałych do używania (transza 3 i 4) powinien być rozłożony w czasie, tj. rozliczony proporcjonalnie od momentu poniesienia do końca okresu, na który zostało wydane pozwolenie. Pozwolenie na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp i urządzeń w polskich obszarach morskich charakterem, w swojej istocie, jest zbliżone do decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, która jest wydawana w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego. Uzyskanie pozwolenia wiąże się z ponoszeniem kosztów, w tym uiszczeniem opłaty bezpośrednio związanej z realizacją inwestycji, bez której inwestycja nie mogłaby powstać. Tym samym wszelkie wydatki poniesione na ten cel są w ocenie WSA kosztami wytworzenia środka trwałego. Należy zatem uznać, że opłaty za wydanie pozwolenia wiążą się bezpośrednio z wytworzenia środka trwałego, jakim jest farma wiatrowa, ponieważ bez ich poniesienia niemożliwa byłaby realizacja inwestycji, a tym samym wytworzenie środka trwałego (wyr. WSA w Warszawie z 9.9.2013 r., III SA/Wa 655/13). Natomiast koszty pozwolenia poniesione po dacie oddania środków trwałych do używania powinny stanowić koszt w momencie poniesienia. W związku z tym, że pozwolenie zostało wydane na okres 30 lat, transza 3 i 4 opłaty będzie stanowiła koszt proporcjonalnie do okresu od momentu poniesienia do końca obowiązywania pozwolenia.

W okresie budowy morskiej farmy wiatrowej istotną rolę odgrywają porty morskie instalacyjne. Port instalacyjny wykorzystywany jest jako miejsce składowania i załadunku elementów MTW. Planuje się, że zarówno fundamenty, jak i kable będą transportowane bezpośrednio z ich fabryk, jednak port instalacyjny powinien być odpowiednio przygotowany do realizacji różnego rodzaju innych zadań związanych z transportem. Przy określeniu potencjału polskich portów morskich jako portów instalacyjnych wzięto pod uwagę w kolejności: Port Gdynia, Port Gdańsk i Port Świnoujście, czyli trzy z czte-

rech portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (art. 2 pkt 3 ustawy o portach i przystaniach morskich, t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1796).

4. Przyłączenie MFW do sieci. Wprowadzane w ObszMorskieU zmiany miały na celu uporządkowanie kwestii dotyczącej umożliwienia przyłączenia do sieci morskich farm wiatrowych. Zgodnie z nowym brzmieniem ustawy, w przypadku podjęcia działań skierowanych na uzyskanie pozwolenia lokalizacyjnego dla zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy lub jego elementów, pozwolenia oraz uzgodnień na układanie i utrzymywanie kabli lub rurociągów oraz ich przedłużenia, wnioskodawca będzie zobowiązany do uprzedniego uzyskania wstępnych warunków przyłączenia, warunków przyłączenia albo umowy lub umów o przyłączenie do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej dla morskiej farmy wiatrowej, z której wyprowadzana będzie moc za pomocą tego zespołu urządzeń lub jego elementów. Brak uzyskania co najmniej jednego z powyższych dokumentów uniemożliwi wydanie ww. pozwoleń lub uzgodnień. W sprawach o wydanie pozwoleń lub uzgodnień na układanie i utrzymywanie kabli lub rurociągów dotyczących zespołu urządzeń służących do wyprowadzania mocy lub jego elementów niezakończonych przed wejściem w życie ustawy nowelizującej stosuje się nowo przyjęte rozwiązanie. Inwestor będzie miał 30 dni od daty wejścia ustawy w życie na uzupełnienie wniosku o wydanie pozwolenia lub uzgodnienia, w innym przypadku postępowanie zostanie umorzone. Przyczyną zmian przepisów jest dotychczasowa praktyka w zakresie składania wniosków lokalizacyjnych dla zespołu urządzeń. Zdaniem autorów nowelizacji pojawiło się ryzyko blokowania akwenów w polskich obszarach morskich, a także blokowania możliwości wyprowadzenia mocy z morskich farm wiatrowych, które mają obowiązuje pozwolenia.

Art. 2. [Rozumienie pojęcia ceny]

Ileokroć w ustawie jest mowa o cenie będącej podstawą do rozliczenia ujemnego salda, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, zwanego dalej „ujemnym saldem”, cenie skorygowanej lub cenie wynikającej z wniosku lub oferty, należy przez to rozumieć cenę niezawierającą kwoty podatku od towarów i usług.

Spis treści

	Nb
1. Cena netto	1
2. Cena maksymalna	2

- 1 1. Cena netto.** Ustawodawca wyjaśnił w art. 2 EnergiaFarmWiatrU, że wskazane w tym przepisie ceny należy rozumieć jako ceny netto. Cena netto określa wartość kwoty bez należnego podatku od towarów i usług (tzw. VAT). W związku z tym, wytwórca energii elektrycznej wytwarzanej w morskiej farmie wiatrowej przy obliczaniu cen, o których mowa w komentowanym artykule, powinien je odpowiednio powiększyć o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.
- 2 2. Cena maksymalna.** Ustawodawca do EnergiaFarmWiatrU wprowadził pojęcie ceny maksymalnej, której określanie było niezbędne do uruchomienia I fazy systemu wsparcia. Podstawę do obliczania ujemnego salda stanowi cena maksymalna ustanowiona przez Ministra Klimatu i Środowiska (MKiŚ) (zob. rozporządzenie MKiŚ z 30.3.2021 r. w sprawie ceny maksymalnej za energię elektryczną wytworzoną w morskiej farmie wiatrowej i wprowadzoną do sieci w złotych za 1 MWh, będącej podstawą rozliczenia prawa do pokrycia ujemnego salda (Dz.U. z 2021 r. poz. 587).

Cena maksymalna za energię elektryczną wytworzoną w morskiej farmie wiatrowej i wprowadzoną do sieci w złotych za 1 MWh, będąca podstawą rozliczenia prawa do pokrycia ujemnego salda, wynosi 319,6 zł/MWh (§ 1 rozporządzenia MKiŚ z 30.3.2021 r. w sprawie ceny maksymalnej za energię elektryczną wytworzoną w morskiej farmie wiatrowej i wprowadzoną do sieci w złotych za 1 MWh, będącej podstawą rozliczenia prawa do pokrycia ujemnego salda).

Minister Klimatu i Środowiska określając cenę, nie uwzględnił aktualnej w tamtym czasie wysokości inflacji (tj. 3,1% zamiast 2,6%), przez co cena maksymalna pierwotnie została ustalona na zbyt niskim poziomie. W opinii Najwyższej Izby Kontroli (NIK) cena ta nie może stanowić zachęty dla inwestorów do realizacji przedsięwzięcia w zakresie morskiej energetyki wiatrowej. Obecne uwarunkowania inflacyjne mogą prowadzić do sytuacji, w której po uzyskaniu prawa do pokrycia ujemnego salda, wytwórcy mogą zrezygnować z realizacji inwestycji lub czekać, aby wziąć udział w aukcjach opartych na zasadach wolnorynkowych (Raport NIK: Informacja o wynikach kontroli. Rozwój morskiej energetyki wiatrowej z 2022 r., <https://www.nik.gov.pl/kontrola/P/21/065/LSZ/>).

Art. 3. [Objaśnienie pojęć]

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) **jednolite łączenie rynków dnia następnego – jednolite łączenie rynków dnia następnego w rozumieniu art. 2 pkt 26 rozporządzenia**

- Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiającego wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz.Urz. UE L 197 z 27.07.2015, str. 24, z późn. zm.);**
- 2) **moc zainstalowana elektryczna morskiej farmy wiatrowej – sumę określonych przez producenta mocy znamionowych morskich turbin wiatrowych składających się na morską farmę wiatrową, nie większą niż moc przyłączeniowa;**
 - 3) **morska farma wiatrowa – instalację stanowiącą wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii, w skład którego wchodzi jedna lub więcej morskich turbin wiatrowych, sieć średniego napięcia wraz ze stacjami elektroenergetycznymi zlokalizowanymi na morzu, z wyłączeniem urządzeń po stronie górnego napięcia transformatora lub transformatorów znajdujących się na tej stacji;**
 - 4) **morska turbina wiatrowa – pojedynczy, samodzielny zespół urządzeń służących do wytwarzania energii elektrycznej wyłącznie z energii wiatru na morzu;**
 - 5) **okres rozliczania niezbilansowania – okres rozliczania niezbilansowania w rozumieniu art. 2 pkt 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 158 z 14.06.2019, str. 54);**
 - 6) **operator rozliczeń energii odnawialnej – operatora rozliczeń energii odnawialnej, o którym mowa w art. 106 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2022 r. poz. 1378, 1383, 2370 i 2687), zwanej dalej „ustawą o odnawialnych źródłach energii”;**
 - 7) **operator systemu dystrybucyjnego – operatora systemu dystrybucyjnego w rozumieniu art. 3 pkt 25 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo energetyczne”;**
 - 8) **operator systemu przesyłowego – operatora systemu przesyłowego w rozumieniu art. 3 pkt 24 ustawy – Prawo energetyczne;**
 - 9) **redysponowanie – redysponowanie w rozumieniu art. 2 pkt 26 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/943 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie rynku wewnętrznego energii elektrycznej;**

- 10) właściciel zespołu urządzeń – podmiot, któremu przysługuje własność zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, w tym zespołu takich urządzeń w budowie realizowanej zgodnie z uzyskanym pozwoleniem na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń lub uzgodnieniem lub pozwoleniem na układanie kabli lub rurociągów na potrzeby tego zespołu, wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2022 r. poz. 457, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o obszarach morskich”;
- 11) wyłączna strefa ekonomiczna – wyłączną strefę ekonomiczną Rzeczypospolitej Polskiej, o której mowa w ustawie o obszarach morskich;
- 12) wytwórca – podmiot, który ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wytwarzający lub zamierzający wytwarzać energię elektryczną z energii wiatru na morzu w morskiej farmie wiatrowej;
- 13) zespół urządzeń służących do wyprowadzenia mocy – wyodrębniony zespół urządzeń i budowli związanych, jak i niezwiązanych trwale z gruntem, w tym dnem morskim, służących do wyprowadzenia mocy z morskiej farmy wiatrowej od zacisków strony górnego napięcia transformatora lub transformatorów znajdujących się na stacji albo stacjach elektroenergetycznych zlokalizowanych w polskich obszarach morskich do miejsca rozgraniczenia własności określonego we wstępnych warunkach przyłączenia lub warunkach przyłączenia.

Spis treści

	Nb
1. Wprowadzenie	1
2. Jednolite łączenie rynków dnia następnego	2
3. Moc zainstalowana elektryczna	3
4. Morska farma wiatrowa (MFW)	4
5. Morska turbina wiatrowa (MTW)	5
6. Okres rozliczania niezbilansowania	6
7. Operator rozliczeń energii odnawialnej	7
8. Operator systemu dystrybucyjnego	8
9. Operator systemu przesyłowego	9
10. Redysponowanie	10

11. Właściciel zespołu urządzeń	11
12. Wyłączna strefa ekonomiczna	12
13. Wytwórca	13
14. Zespół urządzeń służących do wyprowadzenia mocy	14

1. **Wprowadzenie.** Ustawodawca ujął w art. 3 EnergiaFarmWiatrU istotne dla przedmiotowej regulacji pojęcia używane w ustawie. Artykuł zawiera definicje legalne stosowanych pojęć. W stosunku do kilku pojęć odsyła do definicji zawartych w innych aktach normatywnych.

2. **Jednolite łączenie rynków dnia następnego.** EnergiaFarmWiatrU 2 posługuje się pojęciem jednolitego łączenia rynków dnia następnego, nie definiując go samodzielnie. Odsyła w tym zakresie do definicji zawartej w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1222 z 24.7.2015 r. ustanawiającym wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi. Określa ono szczegółowe wytyczne dotyczące alokacji transgranicznych zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi na rynkach dnia następnego i dnia bieżącego, w tym wymogi ustanowienia wspólnych metod wyznaczania wolumenów zdolności przesyłowych dostępnych równoległe między obszarami rynkowymi, kryteria umożliwiające ocenę efektywności, a także proces przeglądu do celów definiowania obszarów rynkowych. Zgodnie z rozporządzeniem jednolite łączenie rynków dnia następnego to proces aukcyjny, w którym złożone zlecenia są kojarzone, a jednocześnie alokowane są transgraniczne zdolności przesyłowe dla różnych obszarów rynkowych na rynku dnia następnego (art. 2 pkt. 26 rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1222).

3. **Moc zainstalowana elektryczna** morskiej farmy wiatrowej zdefiniowana jako suma określonych przez producenta mocy znamionowych morskich turbin wiatrowych składających się na morską farmę wiatrową, nie większą niż moc przyłączeniowa, to podstawowy parametr techniczny o istotnym znaczeniu dla wyznaczenia wielkości wsparcia należnego morskiej farmie wiatrowej. Definicja ta umożliwia jednoznaczne określenie wartości mocy zainstalowanej danej farmy wiatrowej i jest spójna z dotychczas stosowaną praktyką administracyjną Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. W praktyce o uzyskanej mocy z pojedynczej morskiej elektrowni wiatrowej decydują różne elementy konstrukcyjne MTW, np. wielkość wirnika, kąt nachylenia łopat, rodzaj przekładni, system chłodzenia generatora i oprogramowanie sterujące ruchem.

4 4. **Morska farma wiatrowa (MFW)**. Ustawodawca wprowadził do *EnergiaFarmWiatrU* definicję legalną morskiej farmy wiatrowej określając, że jest to instalacja stanowiąca wyodrębniony zespół urządzeń służących do wytwarzania energii, w skład którego wchodzi jedna lub więcej morskich turbin wiatrowych, sieć średniego napięcia wraz ze stacjami elektroenergetycznymi zlokalizowanymi na morzu, z wyłączeniem urządzeń po stronie górnego napięcia transformatora lub transformatorów znajdujących się na tej stacji. Pojedyncza elektrownia wiatrowa składa się z kilku podstawowych elementów: turbiny wiatrowej, wieży i fundamentu. Wieża jest elementem konstrukcyjnym morskiej elektrowni wiatrowej, na której osadzony jest wirnik wraz z gondolą i generatorem. Podstawę morskiej elektrowni wiatrowej stanowi fundament, którego jednym z zadań jest przeniesienie działających na MTW sił i obciążeń na powierzchnię morza lub dno morskie. Wyróżnia się fundamenty typu: *monopal*, *tripod*, *jacket*, *suction bucket/can* oraz fundamenty grawitacyjne i pływające. Na MFW składają się: morskie elektrownie wiatrowe, sieci elektroenergetyczne łączące elementy morskich farm wiatrowych oraz morskie stacje elektroenergetyczne, w których parametry prądu, generowane w morskich elektrowniach wiatrowych, są dostosowywane do przesyłu wewnątrz MFW i na zewnątrz do KSE.

Do spraw związanych z bezpieczeństwem MFW, poza przepisami *EnergiaFarmWiatrU*, znajdują zastosowanie przepisy *BezpMorskieU*. Wymagają one, aby morska farma wiatrowa i zespół urządzeń służących do wyprowadzenia budowano i eksploatowano z zapewnieniem: zgodności z uzyskanym pozwoleniem na wznoszenie lub wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń lub uzgodnieniem lub pozwoleniem na układanie kabli lub rurociągów w polskich obszarach morskich oraz decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach; bezpieczeństwa żeglugi; bezpieczeństwa personelu zaangażowanego w budowę, eksploatację i likwidację morskiej farmy wiatrowej; funkcjonowania systemów łączności, bezpieczeństwa morskiego, ochrony granicy państwowej na morzu oraz obronności państwa; ochrony środowiska morskiego (art. 113a ust. 2 *BezpMorskieU*). Ustawą o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim oraz ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz.U. z 2022 r. poz. 1604) wprowadzono zmiany do ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, w tym system certyfikacji odpowiednich wymagań w zakresie bezpieczeństwa i ochrony środowiska na poszczególnych etapach budowy morskich farm wiatrowych i urządzeń do wyprowadzania z nich mocy. Nadzór i certyfikację powierzono

uznanym organizacjom (*recognized organizations* – ROs) z odpowiednim upoważnieniem. Przepisy regulują zakres wymagań koniecznych do otrzymania odpowiednich certyfikatów. Morska farma wiatrowa i zespół urządzeń do wyprowadzania mocy będą musiały uzyskać certyfikaty potwierdzające spełnienie wymagań (art. 113g ust. 1 BezpMorskieU). Certyfikat zgodności projektowej ma być wydawany przed rozpoczęciem budowy, certyfikat dopuszczenia do eksploatacji – po jej zakończeniu, a odnawialny certyfikat bezpieczeństwa eksploatacji wydawany na okres nie dłuższy niż 5 lat będzie wymagał odnowienia nie wcześniej niż na 3 miesiące przed upływem terminu ważności certyfikatu bezpieczeństwa eksploatacji (art. 113g ust. 2 BezpMorskieU). W Urzędzie Morskim w Gdyni, w ramach Inspektoratu Nadzoru i Monitorowania Bezpieczeństwa Ruchu Morskiego (IRM) działa Zespół ds. morskiej energetyki wiatrowej (Zespół ds. MEW). Do zadań Specjalistów ds. MEW należy m.in.: analiza i opiniowanie opracowań nawigacyjnych, planów, wniosków i dokumentów z zakresu MEW pod względem spełniania wymogów formalnych zgodnych z obowiązującym prawem; analiza i opiniowanie dokumentów z zakresu inwestycji związanych z MEW, wpływu morskich farm wiatrowych (MFW) i zespołu urządzeń na bezpieczeństwo i efektywność żeglugi statków; opracowanie i nadzorowanie właściwego przepływu informacji nautycznych związanych z organizacją żeglugi w rejonie MFW podczas fazy budowy, eksploatacji i likwidacji; opracowanie zarządzeń regulujących zasady żeglugi w trakcie budowy, eksploatacji i likwidacji inwestycji na obszarach MFW oraz tworzenie odpowiednich procedur; koordynacja, współpraca i uzgadnianie opinii wewnątrz urzędu pomiędzy ekspertami zaangażowanymi w proces budowy i eksploatacji MFW; współpraca z inwestorami, Służbą VTS, urzędami morskimi oraz służbami zaangażowanymi w proces rozwoju MEW; współpraca ze służbami VTS w celu opracowania instrukcji nadzoru nad regulacją ruchu statków w rejonie MFW; wymiana informacji z inwestorami w celu opracowania planów ruchu jednostek związanych z budową i obsługą MFW; uczestnictwo w pracach grupy *Polish Offshore Wind Sector Deal* (współpraca interesariuszy) (<https://www.gov.pl/web/klimat/podpisano-porozumienie-sektorowe-na-rzecz-rozwoju-morskiej-energetyki-wiatrowej-w-polsce>).

Wewnętrzna infrastruktura przyłączeniowa morskich farm wiatrowych to elementy liniowe łączące poszczególne turbiny, stacje elektroenergetyczne i inne elementy elektroenergetyczne w obszarze objętym jednym pozwoleniem, z wyłączeniem zewnętrznej infrastruktury przyłączeniowej morskich farm wiatrowych.

Przejdź do księgarni →